

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **PEVE finance s.r.o.**
sídlem Skořepka 336/15, Brno
zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem
sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2016, č. j. JMK 116605/2016,
sp. zn. S-JMK 87643/2016/ODOS/Př

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 18. 4. 2016, č. j. ODSČ-91650/15-19, sp. zn. ODSČ-91650/15-HEV/V. Tímto rozhodnutím

byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč za správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož se měl jako provozovatel vozidla tovární značky Mitsubishi, RZ 7B1 3983, dopustit tím, že v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, když předmětné vozidlo dne 5. 6. 2014 v 10.17 hod. v rozporu s § 4 písm. c) zákona o silničním provozu neoprávněně zastavilo nebo stálo na pozemní komunikaci Dvořákova 9 v Brně, přičemž takové porušení povinnosti vykazuje znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Současně byla prvostupňovým rozhodnutím žalobci uložena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Postup správního orgánu I. stupně vycházel z oznámení přestupku ze dne 2. 9. 2014 ze strany Městské policie Brno, ve kterém bylo popsáno zjištění ohledně porušení povinnosti vyplývající z dopravní značky „Šikmé rovnoběžné čáry“ (V13a), která vyznačuje plochu, do níž je zakázáno vjíždět nebo nad ni nákladem zasahovat, čehož se měl v uvedený čas a na uvedeném místě dopustit neznámý pachatel s předmětným vozidlem Mitsubishi. Oznámení bylo doplněno fotografiemi místa včetně příslušného dopravního značení a také předmětného vozidla. Na základě těchto podkladů vyzval dne 3. 9. 2014 správní orgán I. stupně provozovatele vozidla (žalobce) k uhrazení určené částky (700 Kč) do 15 dnů od doručení výzvy ve smyslu § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, přičemž jej současně poučil o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče, jenž v době přestupku vozidlo řídil, opět ve lhůtě 15 dnů od doručení výzvy. Žalobce (prostřednictvím zástupce – společnosti FLEET Control, s.r.o.) v reakci na popsanou výzvu podáním ze dne 23. 9. 2014 sdělil, že auto v předmětné době užíval a řídil pan M. Z., nar. X, P. 29. Správní orgán I. stupně z registru obyvatel zjistil, že žalobcem označený řidič dne 16. 8. 2014 zemřel. Dne 2. 3. 2015 bylo záznamem otisku razítka ve spisu řízení ve věci uvedeného přestupku odloženo. Následně byl žalobce písemností ze dne 22. 2. 2016, č. j. ODSČ-91650/15-16, vyrozuměn o zahájení správního řízení a dále o tom, že dne 29. 3. 2016 v 9.00 hod. bude prováděno dokazování mimo ústní jednání. Zároveň byl žalobce poučen o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Správní orgán I. stupně následně mimo ústní jednání provedl důkazy listinami obsaženými ve správním spisu, včetně příslušné dokumentace (fotografií); žalobce ani jeho zástupce se k ústnímu jednání nedostavili. Následně správní orgán I. stupně uzavřel, že přestupek nezjištěného řidiče byl na základě těchto podkladů náležitě prokázán a vydal shora uvedené prvostupňové rozhodnutí.
3. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil odvoláním, ve znění jeho doplnění, v němž namítal, že ve věci nebylo nařízeno ústní jednání, že správní orgán I. stupně neměl vést správní řízení se žalobcem, ale zahájit přestupkové řízení s osobou řidiče, jež mu byla známa. Dále poukazoval na skutečnost, že správní delikt provozovatele vozidla byl již promlčen. Žalovaný napadeným rozhodnutím podané odvolání zamítl. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že je mu z úřední činnosti známa praxe zmocněnce žalobce, který opakovaně v obdobných případech označuje jako řidiče vozidel různých provozovatelů pana M. Z. Takový postup žalovaný považoval s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze

dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011 - 81, za zneužití práva. V řízení o správních deliktech dle žalovaného správní orgány nemají povinnost vždy nařizovat ústní jednání, rovněž dokazování není nutné provádět výlučně při ústním jednání. V podrobnostech žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46. Jako nedůvodnou žalovaný posoudil také námitku zániku odpovědnosti provozovatele vozidla po jednom roce od jeho spáchání. K tomu žalovaný odkázal na znění § 125e odst. 5 a odst. 3 zákona o silničním provozu s tím, že odpovědnost právnické osoby podle § 125e odst. 3 téhož zákona zaniká, nezahájil-li správní orgán řízení do dvou let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do čtyř let ode dne, kdy byl spáchán.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce předně v podané žalobě uvedl, že správní orgán I. stupně proti němu zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla doručením oznámení ze dne 22. 2. 2016, č. j. ODSČ-91650/15-16. Zahájení řízení předcházela výzva k úhradě určené částky ze dne 3. 9. 2014, č. j. MMB/0345812/2014. Žalobce v této souvislosti namítal, že řízení o správním deliktu bylo zahájeno v rozporu s ustanovením § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když správní orgán I. stupně zahájil řízení s provozovatelem vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Ačkoli mu žalobce poskytl potřebnou součinnost, správní orgán I. stupně věc dle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), odložil. Dle žalobce však správní orgán I. stupně měl věc odložit dle ustanovení § 66 odst. 3 písm. c) zákona o přestupcích, neboť pachatel přestupku v mezidobí zemřel. Pokud dále správní orgán I. stupně považoval vyjádření žalobce stran totožnosti řidiče za nevěrohodné, měl povinnost pokračovat v šetření přestupku (např. tak, že by vyzval žalobce k podání vysvětlení). Jen takový postup by byl dle žalobce konformní s ustanovením § 125h odst. 5 zákona o silničním provozu a odůvodňoval by následné odložení věci dle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích. Měl-li správní orgán I. stupně pochybnosti o pravdivosti tvrzení žalobce stran totožnosti řidiče, bylo na místě proti žalobci zahájit řízení pro porušení ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Správní řízení o deliktu provozovatele vozidla přitom nemělo být dle názoru žalobce vůbec zahájeno, neboť správní orgán I. stupně ani neodložil řízení o přestupku. Ve spise totiž absentuje záznam o odložení věci.
5. Podle žalobce dále správní orgán I. stupně rozhodl o spáchání správního deliktu, aniž by předtím žalobci jasně sdělil, z čeho přesně je obviněn. V oznámení o zahájení řízení ze dne 22. 2. 2016 správní orgán nespecifikoval, jaký přestupek byl spáchán, kdy pouhé sdělení, že přestupek spočíval v nedovoleném zastavení a stání, je nedostatečné. Teprve z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí žalobce zjistil, že řidič měl stát v pěší zóně mimo vyznačené parkoviště.
6. Žalobce nesouhlasil ani s postupem žalovaného, který potvrdil prvostupňové rozhodnutí, aniž by mu předcházelo ústní jednání. Žalobce se domníval, že takový postup jej zkrátil na jeho právu vyplývajícím z čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně

lidských práva
a základních svobod (dále jen „Úmluva“), jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Žalobce měl právo, aby věc byla projednána v jeho přítomnosti (přítomnosti jeho obhájce) a aby se mohl vyjádřit ke všem provedeným důkazům. Obviněný z jiného správního deliktu má totiž dle žalobce právo na obdobný standard jako obviněný z přestupku nebo trestného činu. K tomu žalobce odkázal jednak na § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a také na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015 - 35, dále na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30 A 56/2014 - 35 a především rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 - 30, jenž je podle žalobce na věc zcela přílehlavý. V posuzovaném případě přitom bylo ústní jednání dle žalobce nezbytné, neboť pouze při ústním jednání mohl žalobce upozornit na skutečnost, že správní spis neobsahuje podklad svědčící o protiprávním jednání řidiče.

7. Žalobce rovněž zpochybňoval vymezení skutku ve výroku prvostupňového rozhodnutí, konkrétně přestupku, jehož se měl dopustit nezjištěný řidič vozidla žalobce. Podle něj nebylo dostatečně identifikováno, jaký konkrétní skutek se udál. Žalobce v tomto kontextu upozornil na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73. Žalovaný měl konkrétně specifikovat, jaké povinnosti řidiče byly porušeny a zda přestupek vykazoval znaky přestupku dle zákona o silničním provozu. Vzhledem k tomu, že § 125c odst. 1 písm. k) zákona je „zbytkovou“ kategorií přestupků, lze pod ni podřadit celou řadu jednání. Proto bylo dle názoru žalobce nutné jasně specifikovat, jak konkrétně řidič vozidla jednal, např. že stál na místě, kde bylo stání zakázáno. Nelze tedy pouze uvést, že neoprávněně zastavil a stál. Žalobce dále s odkazem na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci, ze dne 9. 4. 2015, č. j. 60 A 10/2014 - 33, upozornil na to, že výrok rozhodnutí musí obsahovat uvedení paragrafu, v rozporu s nímž řidič jednal. Za zcela přílehlavý měl žalobce v předmětné věci též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2016, č. j. 2 As 85/2016 - 33.
8. Žalobce namítal též promlčení předmětného správního deliktu. Uvedl, že v rozhodné době nebyla nijak stanovena lhůta k projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu. Správní delikt však musí vykazovat znaky přestupku, přičemž po uplynutí jednoleté lhůty je jediným znakem přestupku jeho neprojednatelnost. V této souvislosti žalobce odkázal také na metodiku k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem č. 297/2011 Sb., vydanou Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5, podle níž nelze správní delikt provozovatele vozidla projednat, uplynula-li ode dne spáchání projednávaného přestupku doba delší než jeden rok. Tuto analogii metodika doporučovala s ohledem na zásadu in dubio pro mitius. Na podporu svých tvrzení žalobce odkázal rovněž na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30 A 80/2015 - 43.

9. Závěrem žalobce namítal také protiústavnost samotné skutkové podstaty správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, především pak povinnosti provozovatele vozidla stanovené v § 10 odst. 3 téhož zákona. Dle názoru žalobce toto ustanovení obsahuje pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla není schopen ovlivnit chování řidiče a zajistit, aby tento dodržoval stanovené povinnosti. Absolutní odpovědností provozovatele dochází dle názoru žalobce k zásahu hned do několika jeho ústavně garantovaných základních práv.
10. S ohledem na vše výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí, jakož i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí, zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a žalovanému uložil povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil. Předně se ohradil proti tvrzení žalobce, že správní orgán I. stupně neučinil nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku. V projednávaném případě správní orgán I. stupně disponoval pouze sdělením žalobce; označený řidič však v mezidobí zemřel. K tomu žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 - 31, a na rozsudek ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011 - 81; a v této souvislosti upozornil na skutečnost, že pan M. Z. se opakovaně vyskytuje jako osoba řidiče v řízeních, ve kterých jako zmocněnec vystupuje společnost FLEET Control, s.r.o. K dílčí námitce týkající se absence záznamu o odložení věci ve správním spisu žalovaný uvedl, že tento záznam ve spisu neabsentuje, je totiž uveden na str. 1 správního spisu. Dále žalovaný upozornil, že žalobce v námitce zpochybňující vymezení skutku v oznámení o zahájení řízení neuvedl podstatnou část popisu skutku, tj. že došlo k porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, tedy k porušení povinnosti vyplývající ze zákazové dopravní značky.
12. K námitce nenařízení ústního jednání žalovaný konstatoval, že ústní jednání nebylo potřeba nařizovat, neboť nebyly splněny podmínky dle § 49 odst. 1 správního řádu, přičemž u správních deliktů není ústní jednání obligatorní. Stejně tak není nutné provádět dokazování pouze při ústním jednání. Rozhodnutí bylo vydáno na základě provedených důkazů, o jejichž provádění byl žalobce řádně vyrozuměn. Ve vztahu k potřebě nařizovat ústní jednání žalovaný odkázal také na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, a uvedl, že i žalobcem uváděný rozsudek téhož soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 - 30, připouští meritorní rozhodování bez nařízení ústního jednání, stejně jako provádění důkazů mimo něj.
13. Dle žalovaného pak k pochybení nedošlo ani v případě popisu skutku obsaženého ve výroku prvostupňového rozhodnutí, který je konkrétní a srozumitelný. Je v něm uvedeno, že skutek spočíval v neoprávněném zastavení nebo stání, a rovněž je v něm označeno také konkrétní ustanovení zákona [§ 4 písm. c) zákona o silničním provozu].
14. Žalovaný se vyjádřil též k otázce prekluze, k čemuž odkázal na § 125e odst. 3 a odst. 5 zákona

o silničním provozu. Podle tohoto ustanovení přitom platí, že správní orgán musí zahájit řízení do dvou let od dozvědění se o správním deliktu, nejpozději do čtyř let od jeho spáchání. Metodika Ministerstva dopravy již není dle žalovaného aktuální, a to s ohledem na nabytí účinnosti zákona č. 230/2014 Sb. (dnem 7. 11. 2014), kdy bylo uvedené ustanovení § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu aktualizováno a byl nově vložen i § 125f. Žalovaný rovněž odmítl namítanou protiústavnost povinnosti provozovatele vozidla podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2016, č. j. 6 As 128/2015 - 32. Závěrem proto žalovaný navrhl, aby krajský soud podanou žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žalobce i žalovaný s takovým postupem výslovně souhlasili, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání.
16. Dle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Vzhledem k tomu, že žalobce v podané žalobě předně uplatnil námitku promlčení správního deliktu provozovatele vozidla (z pohledu právní teorie je přílehavější hovořit o prekluzi, tj. o zániku odpovědnosti pachatele za správní delikt), krajský soud byl povinen se touto námitkou zabývat přednostně, neboť dovodil-li by prekluzi odpovědnosti žalobce za spáchaný správní delikt, již sama tato skutečnost by nutně představovala vadu natolik závažnou, která by znemožňovala další soudní přezkum napadeného rozhodnutí a věcné posouzení v žalobě vznesených námitek, pro kterou by muselo být napadené rozhodnutí žalovaného ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušeno. K prekluzi odpovědnosti je přitom krajský soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (srovnej např. již rozsudek ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39, publikovaný pod č. 845/2006 Sb. NSS) povinen přihlížet z úřední povinnosti, tj. bez ohledu na skutečnost, zda tato námitka byla v podané žalobě vznesena či nikoli.
18. Krajský soud v této souvislosti na úvod připomíná, že institut odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče vozidla vykazující znaky přestupku byl do zákona o silničním provozu včleněn s účinností od 19. 1. 2013 novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., a to vložením nových ustanovení § 125f, § 125g a § 125h. Podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu

tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s ustanovením § 10 téhož zákona nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

19. Podle ustanovení § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu platí, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do dvou let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do čtyř let ode dne, kdy byl spáchán.
20. V posuzované věci je přitom zjevné, že ke spáchání přestupku (na který je v daném případě navázán správní delikt žalobce) došlo dne 5. 6. 2014. Řízení o správním deliktu bylo se žalobcem, který je právnickou osobou, zahájeno dne 26. 2. 2016, kdy bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení správního řízení ze dne 22. 2. 2016, č. j. ODSČ-91650/15-16. Doručením oznámení tak bylo v souladu s § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), z moci úřední zahájeno správní řízení, a to do dvou let ode dne, kdy se o něm správní orgán dozvěděl (2. 9. 2014). Lhůta vyplývající z ustanovení § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu tedy nebyla překročena, a proto k prekluzi odpovědnosti žalobce za spáchání správního deliktu v projednávaném případě nemohlo dojít. Argumentace žalobce, že v rozhodné době nebyla nijak stanovena lhůta k projednání správního deliktu, je v dané věci nepřijatelná, neboť žalobce je právnickou osobou, v jejímž případě výkladová nejasnost vůbec nenastala.
21. Krajský soud tedy mohl přistoupit k věcnému přezkumu jednotlivých žalobních námitek, přičemž se nejprve zabýval otázkou, zda v daném případě byly naplněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu a zda správní orgán I. stupně učinil veškeré nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.
22. Ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Odstavce 2 až 5 téhož ustanovení zákona obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídala. Dle odstavce 4 zmíněného ustanovení obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a
 - a) nezačal řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo
 - b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

23. Z citovaných ustanovení vyplývá subsidiární odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt vůči odpovědnosti řidiče za přestupek (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 - 45, dostupný na www.nssoud.cz). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je pak dále patrná i z ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Ke zjištění pachatele přestupku je správní orgán povinen učinit nezbytné kroky, které spočívají zpravidla v zaslání výzvy provozovateli vozidla, aby označil skutečného řidiče vozidla v době spáchání přestupkového jednání.
24. Právní úpravou správního deliktu provozovatele vozidla se přitom ve své rozhodovací činnosti opakovaně zabýval již Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud uvedl, že „při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřené pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktární jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6. 9. 2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21: „Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou“ (k tomu obdobně např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 4 As 101/2015 - 29, ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 - 40, ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016 - 17, či ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016 - 35, všechny dostupné na www.nssoud.cz).

25. Jak je přitom patrné ze správního spisu, nyní projednávaná věc se řadí do další ze série případů, v nichž provozovatele vozidla ve správním řízení zastupovala společnost FLEET Control, s.r.o. V těchto kauzách přitom jmenovaný zástupce provozovatele pravidelně sděluje správním orgánům, že vozidlo v inkriminované době řídila osoba, u níž pak správní orgány následně zjistily, že se jednalo o osobu, která např. nemohla vozidlo řídit z důvodu závažného zdravotního stavu a která krátce nato zemřela (k těmto závěrům srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016 - 35, dostupný na www.nssoud.cz). Jinak tomu nebylo ani v dané věci, kdy žalobce tvrdil, že předmětné vozidlo v inkriminovanou dobu řídil pan M. Z., který, jak se později zjistilo (a žalobce to relevantně nerozporoval), krátce po údajném spáchání předmětného jednání zemřel. M. Z., jak je též krajskému soudu známo z vlastní úřední činnosti, byl před svou smrtí opakovaně označován jako přestupce v různých správních řízeních, přičemž dle vyjádření jeho syna, jakož i starosty obce, ve které jmenovaný bydlel, byl pan Z. v předmětné době již zcela odkázán na pomoc druhých, a tedy nezpůsobilý kamkoliv cestovat a páchat dopravní přestupky (k tomu shodně srovnej také rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 8. 2016, č. j. 62 A 24/2015 - 28, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 - 40, a ze dne 25. 10. 2016, č. j. 7 As 181/2016 - 34, všechny dostupné na www.nssoud.cz).
26. Krajský soud se proto stran takto označené osoby řidiče plně ztotožňuje se závěry žalovaného, neboť jak bylo uvedeno výše, i jemu jsou z vlastní úřední činnosti známy postupy zástupce žalobce, společnosti FLEET Control, s.r.o., spočívající v uvádění osob zemřelých jako přestupců v obdobných správních řízeních za účelem odložení věci a jejího neprojednání. V daném případě je tedy pochopitelné, že žalovaný považoval žalobcovo tvrzení, že jeho automobil měl v rozhodnou dobu v užívání pan M. Z., za nevěrohodné. Žalovaný v této souvislosti poukázal na skutečnost, že je mu z úřední činnosti známo, že M. Z. je společností FLEET Control, s.r.o. (která zastupuje žalobce a další osoby, které se dopustí protiprávního jednání, a obstrukčními postupy se snaží vyhnout následkům a sankcím za toto jednání) opakovaně označován jako řidič vozidel, s nimiž byl spáchán přestupek po celé České republice. Jednalo se přitom o vozidla různých provozovatelů. Postup žalovaného považuje krajský soud za souladný se zákonem. Předně k tomu soud vedou shora uvedené skutečnosti obstrukčního charakteru a dále to, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl nic, čím by svoje tvrzení prokázal. Nejenže žalobce nijak nedoložil, že by M. Z. měl vozidlo žalobce v rozhodnou dobu k dispozici, ale ani k této věci nic bližšího neuvedl. Takový přístup přitom zcela znevěrohodňuje tvrzení žalobce o tom, že vozidlo měl v rozhodnou dobu v užívání právě pan M. Z. Správní orgán I. stupně proto nepochybil, pokud věc odložil podle § 66 odst. 1 písm. g) zákona o přestupcích, neboť do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. O tom, že k odložení věci došlo, pak dle krajského soudu rovněž nemůže být sporu, neboť tato skutečnost vyplývá z čísla listu 1 správního spisu, na kterém se nachází otisk razítka s příslušným textem o odložení věci a o důvodu odložení, doplněný o datum a podpis.

27. Pokud žalobce namítal nedostatečné vymezení způsobu spáchání skutku ve výroku prvostupňového rozhodnutí, neboť nebylo přesně specifikováno, jakého protiprávního jednání se měl nezjištěný řidič vozidla žalobce dopustit, ani tato námitka není dle krajského soudu důvodná. Ve výroku prvostupňového rozhodnutí je uvedeno, že porušení pravidel silničního provozu spočívající v „neoprávněném zastavení nebo stání, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle

ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, bylo zjištěno Městskou policií Brno na pozemní komunikaci Dvořákova 9 v Brně dne 5. 6. 2014 v 10.17 hodin“. Z ustálené judikatury správních soudů přitom plyne, že při rozhodování jiných správních deliktů musí být řádný popis skutku, jakož i jeho právní kvalifikace, součástí výroku správního rozhodnutí. V této souvislosti lze poukázat zejména na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, publikované pod č. 1546/2008 Sb. NSS, dle kterého „výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s]“. Jak popis skutku (včetně místa, času a způsobu spáchání přestupku nezjištěného řidiče), tak právní kvalifikaci, tedy výrok prvostupňového rozhodnutí obsahuje. Krajský soud přitom žalobci přisvědčuje do té míry, že vlastní vymezení způsobu spáchání přestupku mohlo být podrobněji specifikováno, nicméně v této podobě je akceptovatelné. Slovní spojení „neoprávněné zastavení nebo stání“ převzaté přímo z ustanovení § 125f odst.

2 písm. a) zákona o silničním provozu sice představuje obecnější pojem, pod který lze podřadit jednotlivé dílčí způsoby porušení příslušných dopravních předpisů, přesto však si z něj lze učinit dostatečnou představu o povaze (způsobu spáchání) přestupku, jež byla navíc dále konkretizována v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, kde se hovoří o porušení povinností vyplývajících z dopravní značky „Šikmé rovnoběžné čáry“ (V13a), a takto byla specifikována již ve výzvě žalobci jako provozovateli vozidla ze dne 3. 9. 2014, č. j. MMB/0345812/2014. Žalobci tak muselo být zřejmé, k jakému jednání majícímu znaky přestupku došlo, jakož i to, kdy, kde a jak se tak stalo.

28. V tomto ohledu pak nelze ztrácet ze zřetele ani smysl nároků či požadavků, jež judikatura klade na výrok rozhodnutí o správním deliktu, kterým je především požadavek nezaměnitelnosti popisu skutku se skutkem jiným. Otázku řádného popisu skutku tak nelze posuzovat jako hodnotu samu o sobě, ale především v návaznosti na jeho praktickou relevanci, tj. zejména relevanci stran vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek (zásada *ne bis in idem*), vyloučení překážky věci rozhodnuté. Současně nelze jednotlivé části vymezení skutku (místo, čas a způsob) hodnotit nezávisle na sobě. Popis skutku je totiž vymezen místem, časem a způsobem jeho spáchání současně. Podle názoru krajského soudu přitom popis skutku v nyní projednávané věci nároky kladené na něj judikaturou splňuje. Způsob spáchání správního deliktu totiž společně se zcela konkrétním časem a místem spáchání přestupku vymezuje skutek (resp. přestupek nezjištěného řidiče) tak, aby tento nemohl být zaměněn se skutkem jiným, a tedy z praktického hlediska je zaměnitelnost skutku žalobce, resp. přestupku řidiče vozidla, s jiným zcela vyloučena.

29. Pokud krajský soud uvedený popis skutku akceptoval ve výroku správního rozhodnutí, tím spíše vlastní vymezení skutku a jeho popis obstojí také v rámci oznámení o zahájení řízení, kdy se nepožaduje již finální (zcela konkrétní) vymezení skutku, ale postačí vymezení obecnější. V daném případě přitom žalobce musel mít na základě takového oznámení představu o tom, v čem přestupek nezjištěného řidiče spočíval, a to zvláště v situaci (viz výše), kdy v předcházející výzvě k zaplacení určené částky byl tento přestupek vymezen zcela konkrétně. Proto podle názoru krajského soudu nemohlo dojít k omezení práva žalobce na obhajobu, neboť žalobci bylo známo, jaký konkrétní delikt (v návaznosti na přestupkové jednání) je mu kladen za vinu.
30. Namítal-li dále žalobce, že správní orgán I. stupně pochybil, pokud nenařídil k projednání správního deliktu ústní jednání, krajský soud k tomu konstatuje následující. Předně nelze přisvědčit názoru žalobce, že v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, jež je řízením, ve kterém se rozhoduje o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy, je třeba analogicky k trestnímu řádu a zákonu o přestupcích nařídít ústní jednání vždy. I v případě, že by krajský soud přistoupil na premisu, že by obvinění žalobce z předmětného správního deliktu skutečně bylo „trestním obviněním“ ve smyslu Úmluvy a splňovalo tzv. Engellovská kritéria [viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 8. 6. 1976, ve věci *Engel a ostatní proti Nizozemí*, stížnosti č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a 5370/72], nemůže souhlasit s argumentem žalobce, a v důsledku toho ani s jím citovaným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015 - 35, dostupným na www.nssoud.cz, že by z této skutečnosti v případě tzv. jiných správních deliktů bez dalšího vyplývala povinnost obligatorně nařizovat ústní jednání.
31. Účinná právní úprava tzv. jiných správních deliktů (tedy i správního deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu) obecně nezná institut obligatorního ústního jednání tak, jak je tomu u přestupků (§ 74 odst. 1 zákona o přestupcích); při posuzování nutnosti nařizovat ústní jednání je proto potřeba vycházet z úpravy subsidiární, tj. z § 49 správního řádu. Ten ve svém prvním odstavci stanoví, že *ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné*.
32. Nejvyšší správní soud přitom již v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, s odkazem na svůj rozsudek ze dne 11. 11. 2004, č. j. 3 As 32/2004 - 53, oba dostupné na www.nssoud.cz, výslovně uvedl, že v řízení o správních deliktech nemají správní orgány povinnost vždy nařídít ústní jednání. V kontextu standardů čl. 6 Úmluvy pak konstatoval, že *„(s)oulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání*

ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námitky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“ Na okraj lze dle krajského soudu poukázat i na novou právní úpravu přestupků, účinnou od 1. 7. 2017, která již s obligatorním konáním ústního jednání vůbec nepočítá (viz § 80 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Důvodová zpráva k novému zákonu k tomu uvádí, „že pokud je připuštěn soudní přezkum, v rámci něhož bude čl. 6 Úmluvy naplněn, vybrané procesní záruky nemusí být nutně zajištěny ve fázi správního řízení“.

33. Vedle shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu lze nadto poukázat také na další příklady z judikatury ESLP, ve kterých tento akceptoval situace, kdy se ústní jednání vůbec

(tj. ani před soudy) nekonalo. Za klíčový lze v tomto ohledu považovat zejména rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 23. 11. 2006, ve věci *Jussila proti Finsku*, č. 73053/01. Přestože se tento rozsudek vztahoval k řízení o daňovém deliktu, lze jej připomenout i v této věci, která dle přesvědčení zdejšího soudu rovněž nespadá do tzv. tvrdého jádra trestního práva. V uvedeném rozsudku přitom ESLP řekl, že ne všechny trestní případy si s sebou nesou nějaké významné stigma (mívají tak různou váhu) a dovedl, že v takovém případě je možné úplnou absenci jednání akceptovat. „*Extenzivní interpretace pojmu „trestní (obvinění)“ tak byla ve věci Jussila kompenzována restriktivní interpretací rozsahu garantovaných práv*“ (viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 581). Upozornit lze také na rozsudek ESLP ze dne 12. 5. 2010 ve věci *Kammerer proti Rakousku*, č. 32435/06, jenž z těchto závěrů vycházel.

34. S výše uvedenými závěry pak není v rozporu ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 - 30, dostupný na www.nssoud.cz, na který žalobce odkazoval v podané žalobě. Tento rozsudek se totiž výslovně nezabýval obligatorním nařizováním ústního jednání, ale nároky na dokazování ve správním řízení. V návaznosti na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010 - 82, publikované pod č. 2633/2012 Sb. NSS, tak sice zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti, tento požadavek ovšem vztáhl k povinnému provádění důkazů za přítomnosti účastníků řízení. Zmíněný rozsudek devátého senátu tedy ve skutečnosti argumenty žalobce nijak nepodporuje; devátý senát Nejvyššího správního soudu ostatně např. v rozsudku ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 83/2016 - 48, dostupném na www.nssoud.cz, výslovně konstatoval, že ústní jednání u správních deliktů není vždy povinné.

35. Odkaz žalobce na porušení čl. 6 Úmluvy tak nelze z výše uvedených důvodů pokládat za případný a k obdobnému závěru lze dospět také v případě údajného porušení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jehož řádné naplnění lze spatřovat právě v možném nařízení jednání před soudem. Ochranu práv účastníků řízení ostatně naplňuje také samo ustanovení § 49 odst. 1 správního řádu, které vyžaduje nařízení ústního jednání, je-li to nezbytné k uplatnění jejich práv.
36. V nyní projednávané věci přitom proběhlo dokazování zcela v souladu s východisky obsaženými v uvedených rozsudcích. V návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 - 30, dostupný na www.nssoud.cz, lze ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu vyložit tak, že správní orgány jsou povinny provádět dokazování za přítomnosti účastníků při ústním jednání (§ 49 správního řádu) nebo mimo ústní jednání, o čemž ale musí být účastníci zásadně předem vyrozuměni. V souzeném případě správní orgán I. stupně přistoupil k provedení dokazování mimo ústní jednání, a žalobce (resp. jeho zástupce) byl o tomto postupu řádně a s dostatečným předstihem vyrozuměn v oznámení o zahájení řízení ze dne 22. 2. 2016, č. j. OSDČ-91650/15-16. V tomto oznámení bylo mj. uvedeno, že dne 29. 3. 2016 v 9.00 hod. na pracovišti Magistrátu města Brna, odboru dopravně-správních činností, oddělení sankčních řízení, Kounicova 67, 5. podlaží, kancelář č. 545, bude prováděno dokazování mimo ústní jednání. O provedeném dokazování, jež ve stanovený den proběhlo, byl vyhotoven protokol (ze dne 29. 3. 2016, č. j. ODSČ-91650/15-18), v němž je popsáno, jaké listiny z obsahu správního spisu (oznámení přestupku, fotodokumentace, karta vozidla, listiny související s výzvou řidiči vozidla k podání vysvětlení) byly k důkazu provedeny (srovnej také § 53 odst. 6 správního řádu). Žalobce (ani jeho zmocněnec) se přitom provádění dokazování nezúčastnil a rovněž na možnost vyjádřit se k prováděným důkazům rezignoval. Jestliže tedy žalobce v podané žalobě namítal, že s ohledem na absenci ústního jednání nemohl poukázat na chybějící podklady svědčící o protiprávním jednání řidiče, taková námitka nemohla být úspěšná. Nejenže byl totiž žalobce poučen o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu (v oznámení o zahájení řízení ze dne 22. 2. 2016, č. j. OSDČ-91650/15-16), ale zmocněnec žalobce (společnost FLEET Control, s.r.o.), který vystupuje opakovaně v celé řadě správních řízení, si musel být tohoto oprávnění vědom. Přesto jej však v předcházejícím řízení nevyužil. Krajský soud tedy nedospěl k závěru, že by uvedený postup jakkoli žalobce krátil na jeho procesních právech, a ani této žalobní námitce proto nepřisvědčil.
37. Závěrem se krajský soud zabýval také vznesenou námitkou protiústavnosti § 125f zákona o silničním provozu – tedy institutu odpovědnosti provozovatele vozidla (fyzické osoby) za dodržování silničních pravidel řidičem vozidla, a dospěl k závěru, že o protiústavnosti v tomto případě nelze hovořit. Předně žalobce (s výjimkou odkazu na princip presumpce neviny) neuvedl konkrétní základní právo či ústavní princip, které by měly být zvolenou zákonnou úpravou nepřiměřeně zasaženy. Z povinnosti žalobce (jako provozovatele vozidla obecně) zajistit řádné dodržování předpisů při užívání vozidla (§ 10 odst. 3 zákona o silničním provozu) přitom nelze dovozovat, že by zde automaticky docházelo k uplatňování presumpce viny; takto uvedenou zásadu pojmát nelze. Předmětná povinnost

a z ní vyplývající odpovědnost provozovatele vozidla primárně nesměřuje k sankcionování všech provozovatelů vozidel, ale vyjadřuje povinnost těchto provozovatelů pozitivně působit ve prospěch řádného dodržování všech příslušných právních předpisů. Zvolená právní úprava tak sleduje legitimní cíl spočívající ve veřejném zájmu společnosti na řádném fungování silničního provozu a na dodržování s tím souvisejících pravidel.

38. Pokud pak žalobce namítal, že tato povinnost je nesplnitelná, je potřeba říci, že je to právě provozovatel vozidla – zpravidla jeho vlastník, jenž ovlivňuje, jakým způsobem je vozidlo užíváno a zda jsou při jeho užívání dodržovány všechny příslušné předpisy. Vlastnictví, a tedy i vlastnictví vozidla, sebou nenese toliko neomezené panství nad věcí, ale podle čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod vlastnictví rovněž zavazuje; v tomto kontextu lze hovořit o odpovědnosti vlastníka vůči společnosti, jež se jistě může projevovat i v povinnosti zajistit dodržování příslušných právních předpisů třetí osobou, která věc (vozidlo) užívá. Nejvyšší správní soud v podobném kontextu v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21, dostupném na www.nssoud.cz, příležitostně uvedl, že „(n)a přístupu stěžovatele jako vlastníka k věci samé poté záleží, v jaké právní formě, za jakých podmínek či zda vůbec přenechá svoji věc - automobil - k užívání jiné osobě. Nepochybné je, že existuje i veřejný zájem na ochraně zákonných práv a povinností, které pro provozovatele vozidel vyplývají z norem veřejného práva (...).
39. *Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.*
40. *Nejvyšší správní soud je toho názoru, že takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.*
41. *Uvedené nabývá význam právě tehdy, pokud se postih konkrétního pachatele přestupku ukáže neefektivním v důsledku soukromoprávní úpravy užívacího vztahu vozidla po linii vlastník věci-uživatel. Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“*

42. K uvedenému lze doplnit, že uplatňování objektivní odpovědnosti, resp. odpovědnosti za výsledek je běžnou součástí systému (nejen) správně-právní odpovědnosti a rozhodně není v rozporu s ústavním pořádkem. Proporcionalita přijatého řešení je přitom zajištěna v ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, podle kterého objektivní odpovědnost provozovatele vozidla nastupuje až subsidiárně, pokud nelze jako viníka přestupku určit konkrétní fyzickou osobu (k tomu shodně srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016 - 35, dostupný na www.nssoud.cz). Ani námitku protiústavnosti ustanovení § 125f zákona o silničním provozu proto krajský soud neshledal důvodnou.

V. Závěr a náklady řízení

43. Krajský soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
44. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Krajský soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. března 2018

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu